

Sygn. akt I CSK 610/16

POSTANOWIENIE

Dnia 20 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z wniosku A. J.
przy uczestnictwie J. J.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 marca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 28 października 2015 r., sygn. akt V Ca [...],

**odrzuca skargę kasacyjną i oddala wnioski pełnomocników
wnioskodawcy oraz uczestniczki o przyznanie zwrotu kosztów
nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej w postępowaniu
kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarga uczestniczki podlegała odrzuceniu z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia nie przekraczającą progu ustawowego.

Niezbadanie na wcześniejszym etapie postępowania wartości przedmiotu zaskarżenia nie eliminuje możliwości weryfikacji prawidłowości wartości przedmiotu zaskarżenia podanej w skardze kasacyjnej. Sąd drugiej instancji oraz Sąd Najwyższy są uprawnione do przeprowadzenia w tym zakresie czynności kontrolnych. Badanie wartości przedmiotu zaskarżenia podanej w skardze kasacyjnej ma na celu sprawdzenie, czy skarga kasacyjna jest dopuszczalna ze względu na wymaganą w art. 398² § 1 k.p.c. wartość zaskarżenia i nie może być utożsamiane ze sprawdzeniem wartości przedmiotu sporu (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 1997 r., III CKN 71/97 i 16 lutego 2012 r., III CZ 6/12).

W sprawie o podział majątku wspólnego w razie zaskarżenia orzeczenia co do istoty sprawy, wartość przedmiotu sporu wyznacza nie wartość całego dzielonego majątku, ale wartość konkretnego interesu (roszczenia, żądania) lub składnika majątkowego, którego dotyczy środek odwoławczy i z reguły nie może przekraczać wartości udziału przysługującego skarżącemu uczestnikowi, chyba, że podważa on zasadę podziału, objęcie lub nie objęcie orzeczeniem poszczególnych rzeczy lub praw albo rozliczenia nakładów. Wówczas wartość przedmiotu zaskarżenia może być wyższa niż wartość jego udziału (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., II CZ 76/15, nie publ.).

Stosownie do art. 519¹ § 2 k.p.c., w sprawie o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, skarga kasacyjna jest dopuszczalna jeśli wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest niższa niż 150.000 zł.

W sprawie niniejszej skarżąca nie podważała samej zasady podziału; nie kwestionowała orzeczenia w zakresie przyznania jej na własność spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu, lecz jedynie co do wysokości obciążającej ją spłaty. Podana w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia jako kwota 376.543 zł została wskazana błędnie, gdyż kwota ta stanowi wartość jedynego składnika majątku, jakim jest spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu przyznane uczestniczce ze spłatą na rzecz wnioskodawcy w kwocie 138.925,58 zł. Jeżeli uczestniczka domagała się obniżenia wysokości obciążającej ją spłaty w postaci miesięcznych rat w wysokości 1.157,71 zł, powołując się przy tym na art. 5 k.c., to w skład wartości przedmiotu zaskarżenia nie obejmuje całego majątku wspólnego podlegającego podziałowi.

Mając powyższe na względzie, należało uznać, że skarga kasacyjna uczestniczki z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia, która nie przekroczyła progu ustawowego, jako niedopuszczalna podlegała odrzuceniu (art. 398⁶ § 3 k.p.c.).

Wniosek pełnomocnika wnioskodawcy o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym podlegał oddaleniu. Wniosek ten, zgłoszony w odpowiedzi na skargę, został powiązany wyłącznie z wnioskiem o oddalenie skargi. Takie rozstrzygnięcie w sprawie nie zapadło, a podzielić należy prezentowany w orzecznictwie pogląd, że nie ma podstaw do przyznania kosztów postępowania kasacyjnego stronie, która w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosek o przyznanie tych kosztów ze wskazanymi przez siebie - innymi - rozstrzygnięciami. Mimo niedopuszczalności skargi kasacyjnej pełnomocnik wnioskodawcy nie wniósł o jej odrzucenie (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 563/01 i z dnia 8 sierpnia 2012 r., II CSK 112/12, nie publ.).

Również wniosek pełnomocnika uczestniczki o zwrot kosztów pomocy prawnej udzielonej uczestniczce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym został

oddalony. Wniesienie skargi kasacyjnej niedopuszczalnej, opartej na wadliwych podstawach, nie może zostać uznane za udzielenie pomocy prawnej i nie uzasadnia przyznania od Skarbu Państwa wynagrodzenia ustanowionemu przez sąd pełnomocnikowi (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 20 września 2007 r., II CZ 69/07, OSCN 2008, Nr 3, poz. 41; z dnia 18 grudnia 2007 r., III CSK 336/07, nie publ. i z dnia 11 maja 2011 r., II CSK 699/10, OSCN-ZD 2011, nr C, poz. 72).

aw

aj